

Kongsjords Bedkommende, men ogsaa hvor der baade var Kongsjord og Odelsjord. Dette Forhold har siden den Tid udviklet sig saa vidt, at jeg kan sige, at der for Tiden kun er meget saa Pladser, hvor man med Fornuft vil kunne indlade sig paa at opdyrke mere. Der findes dog enkelte Stykker, som vistnok kunne opdyrkes, uden at det vil være til nogen betydelig Skade for den nødvendige Udgrensning, som man kalder det, for Kærerne om Sommeren. Man maa nemlig huske paa, at naar man lægger alt det under Kultur, som der kan sættes en Spade i, saa tager man det nødvendige Græs fra Kærerne og gør altsaa mere Skade end Gavn.

Ved Løven af 19de Januar 1863 fik Forshavnernes Ret til at løbe deres Trøer for en efter min Mening billig Betaling. De havde nogen Tid forinden haft dem i Arvesætte, men det tilfredsstillende dem ikke, som naturligt var, og derfor fremkom der et Andragende fra dem om at faa Trøerne til Eiendom. Efter den Tid begyndte der ogsaa for Landets Bedkommende at fremkomme Ønsker om, at man ogsaa burde lade Trøerne paa Landet overgaa til Selvejendom. Det førte til, at Lagtinget i 1878 tog Sagen under Behandling. Denne tilendebehandles imidlertid først i 1879. Længe forinden var der ogsaa fremkommet Ønsker fra forskellige Kongsbønder om at faa deres Gaarde til Købs, og som naturligt var, kom da ogsaa under Trøelovens Behandling i 1879 et Forslag frem, om at man samtidig skulde løse Spørgsmaalet om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom. Det blev ogsaa behandlet og endelig vedtaget, men denne Sag mødte en temmelig bestemt Modstand fra de Folk, som interessere sig mest for Trøerne, idet de mente, at Fæstegodset ikke burde sælges, men udstykes til Trøer. Jeg vil ikke sige, at den Tanke er særdeles sund, men den bevirkede alligevel, at Lovforslaget om Fæstes Overgang til Selvejendom blev saaledes gennemført i Lagtinget, at det maatte betragtes som fuldstændig ubrugeligt. Sagen hvilede saa i nogen Tid og var hos Administrationen, indtil den for 3 Aar siden kom frem igen. Lagtinget tog atter fat paa Sagen og udarbejdede i 1882 et Lovforslag, der gik ud paa at stille Trøemændene paa lige Fod med Kongsfæsterne, idet man skulde overlade dem Trøerne i Arvesætte. Det fik imidlertid ikke Tilslutning hos Trøemændene og dem, der kalde sig deres Talsmænd. Sagen kom derfor igen frem ved et Forslag fra Regeringen, som Lagtinget velvilligt tog sig af, og som nu foreligger i nærværende Lovforslag. — Jeg maa for mit Bedkom-

mende meget indtrængende anbefale, at det høje Ting vil fremme denne Sag, naagtet jeg er af den bestemte Overbevisning, at man bør arbejde hen til, at Fæstegodset der oppe i det hele overgaa til Selvejendom. Der har tit og ofte været Tale om Udvikling af Jordbruget paa Færøerne, men det er min Overbevisning, at for saa vidt der kan gøres noget for Jordbruget paa Færøerne, maa det ske ved, at Fæstegodset overgaa til Selvejendom, før det sker, tvivler jeg meget om, at det, man gør, vil føre til noget. Jeg håaber, at det høje Ting vil fremme denne Sag, uanset at den foreligger alene. Det vil være og er meget heldigt for de fattige Fiskere, at de ved Siden af deres Fiskeri kunne drive Jordbrug, hvorimod jeg betragter det som særdeles uheldigt, om man vilde hjælpe til at anlægge Nybygger eller overhovedet fremkalde Trøehusmænd paa saadanne Steder, hvor der ikke er let Afgang til at drive Fiskeri. Det vil føre til Glenighed, ligesom flere af de Nybygger, der bleve anlagte i Øerne, have ført til et uheldigt Resultat. Det er en uheldig Maade at hjælpe Folk til at kunne faa Jodsætte paa. — Jeg skal ikke komme ind paa de enkelte Paragraffer i Lovforslaget, som efter min Mening er et Udtryk for, hvad Lagtinget vedtog sidste Sommer, idet der kun er sket nogle ganske uvæsentlige Ændringer i Ministeriet. Jeg skal slutte med at anbefale Sagen paa det bedste til det høje Ting.

Juritsministeren (Kellermann):

Det er kun et enkelt Punkt, om hvilket jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger, ikke fordi det ikke i det væsentlige er omtalt af den ærede sidste Taler, men fordi jeg i Betragtning af den Interesse, som mange maasse have for denne Side af Sagen, tror at burde fremhæve dette enkelte Moment stærkere. Den ærede sidste Taler udtalte, at han nærmest er stemt for, at Selvejendom bliver indført, at der skulde aabnes Kongsfæsterne en lignende Afgang til at blive Selvejere, som der har været givet Fæsterne i Danmark — det er vel nærmest det, som den ærede sidste Taler mente — og at man som Følge deraf burde vente med denne Reform for Trøernes Bedkommende, indtil den kunde ske samtidig med Fæstes Overgang til Selvejendom. Med Hensyn dertil ønsker jeg at bemærke, at naar Regeringen ikke har gjort det, er det ikke, fordi Regeringen ikke interesserer sig for Tanken om Kongsfæstes Overgang til Selvejendom, thi Regeringen har netop tidligere interesseret sig, derfor, men naar man foreslaar at ordne denne Sag uden at udsætte den efter Sagen om Kongs-